

VART TOG BEDÖMNINGSGRUNDER FÖR KVÄVE VÄGEN?

Anders Wilander

Inst. f. Miljöanalys

SLU

Tack för din anm
Vi bekräftar härn
VATTENDAG
hotellbekräftelse

Datum:
Plats:

VART TOG BEDÖMNINGSGRUNDER FÖR KVÄVE VÄGEN EGENTLIGEN?

G TILL
GRUNDER FÖR
ANDE ÄMNEN

5,32
n 0480/82260/82218A-E
Solveig Silverin

2 0498/292118 Lena Kulander

33,34
heten 0455/87147

22
KRONA 044/252641
omr.-P.
n
heten
son
2 A
TAD

Bar Skånska sjöar
040/252596

48
ADN

Nuvarande Bedömningsgrunder

(SNV 4913 1999-2000)

Gunnar Persson

Sjöar

- **Tillstånd** total-N (maj-oktober)
- Total-N/total-P (juni-september)

Nuvarande Bedömningsgrunder

(SNV 4913 1999-2000)

Gunnar Persson

Vattendrag

- Arealspecifik förlust total-N

Nuvarande Bedömningsgrunder

(SNV 4913 1999-2000)

Gunnar Persson

Vattendrag

Jämförvärden grundade på

1. Specifik avrinning
2. Sjö-procent i avrinningsområdet
3. Arealspecifik förlust av organiskt material
4. Arealspecifik förlust av kisel
5. Flödesvägd medelabsorbans (vattenfärg)

Nuvarande Bedömningsgrunder

(SNV 4913 1999-2000)

Gunnar Persson

Avvikelse kan alltså beräknas för
vattendrag

Nuvarande Bedömningsgrunder

(1999-2000)

Gunnar Persson

Sjöar

Jämförvärden saknas

Vad krävs av "nya" Bedömningsgrunder

- Ett gott estimat på ett "**referensvärde**"
- Skala för att beräkna "**status**" enligt Vattendirektivets krav

Vad krävs av "nya" Bedömningsgrunder

Referensvärde

Enklast vore att använda BG för total-P och en
N/P kvot

Samt anta att "naturliga" vatten är
"balanserade"

Annars måste vi finna en metod för att beräkna
referensvärden!

Vad krävs av "nya" Bedömningsgrunder

N/P (massa)	Art
40	<i>Scendesmus quadricauda</i>
18	<i>Cryptomonas erosa</i>
14	<i>Scendesmus obliquus</i>
13	<i>Oscillatoria agardii</i>
11	<i>Fragilaria crotonensis</i>
11	<i>Selenastrum capricornutum</i>
6	<i>Asterionella formosa</i>
4	<i>Microcystis sp.</i>

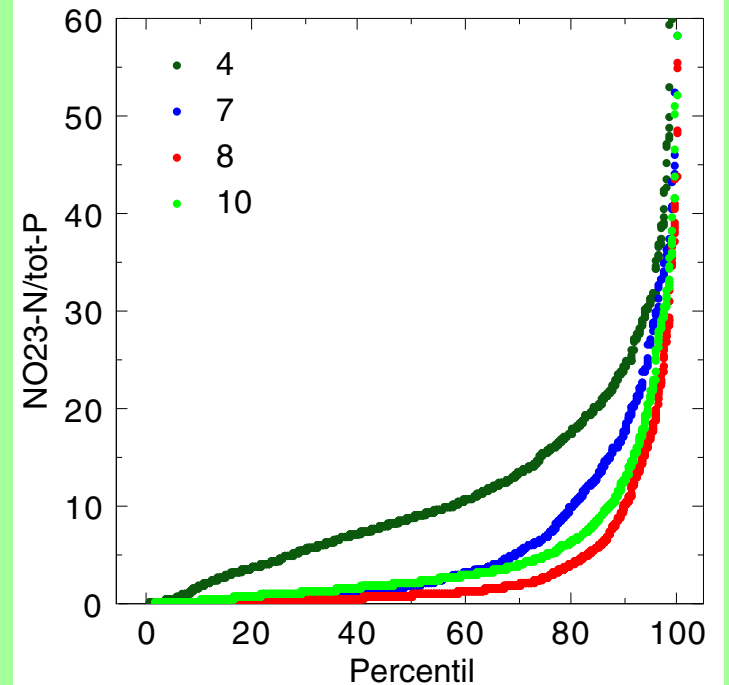
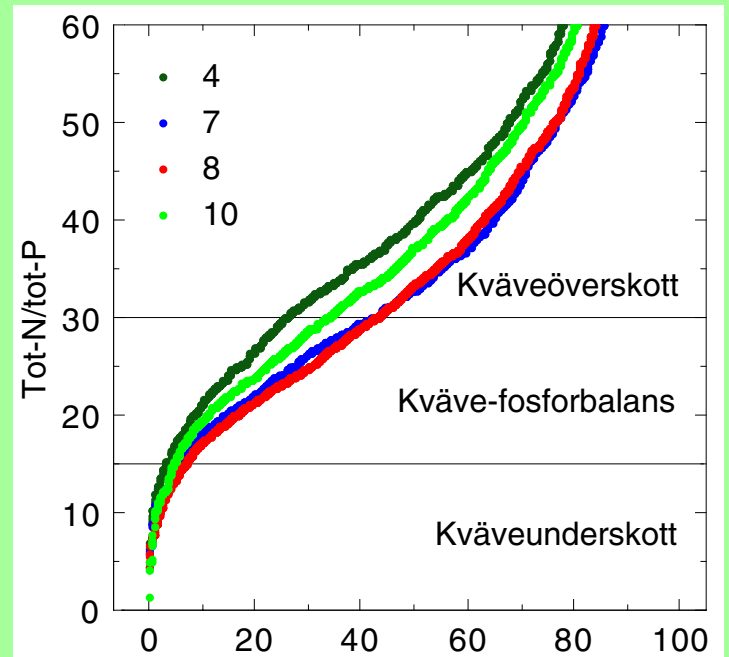
N/P-kvoter för referenssjöar

April

Juli

Augusti

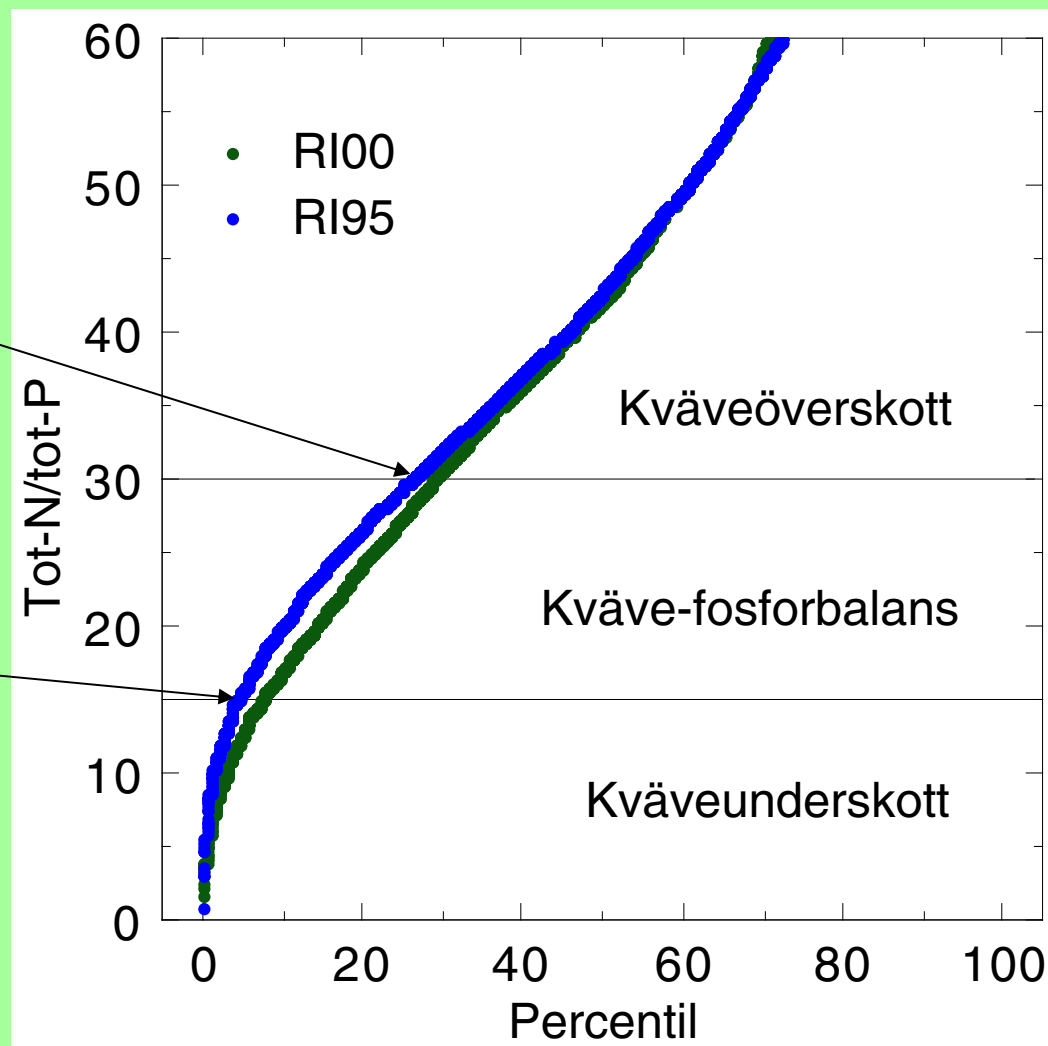
Oktober

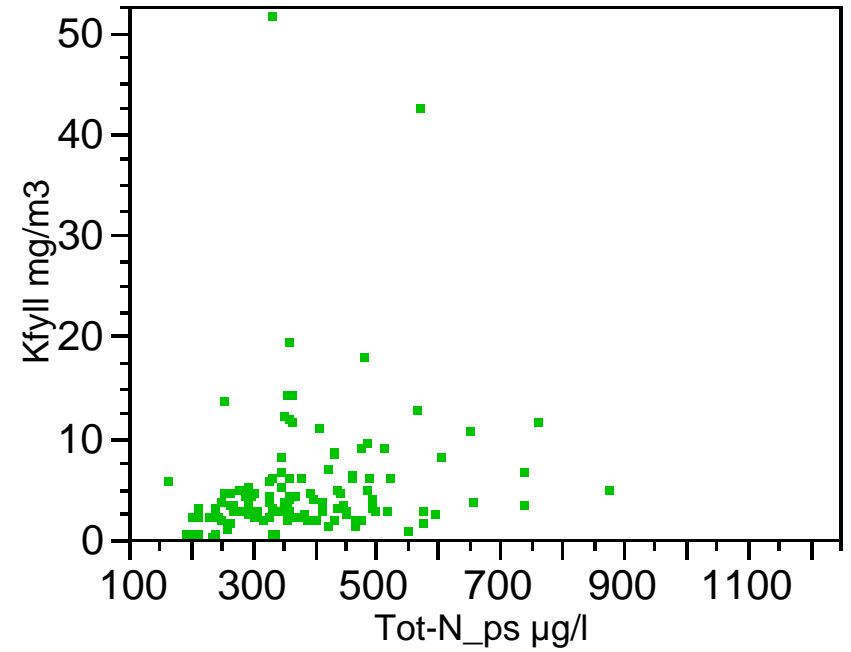
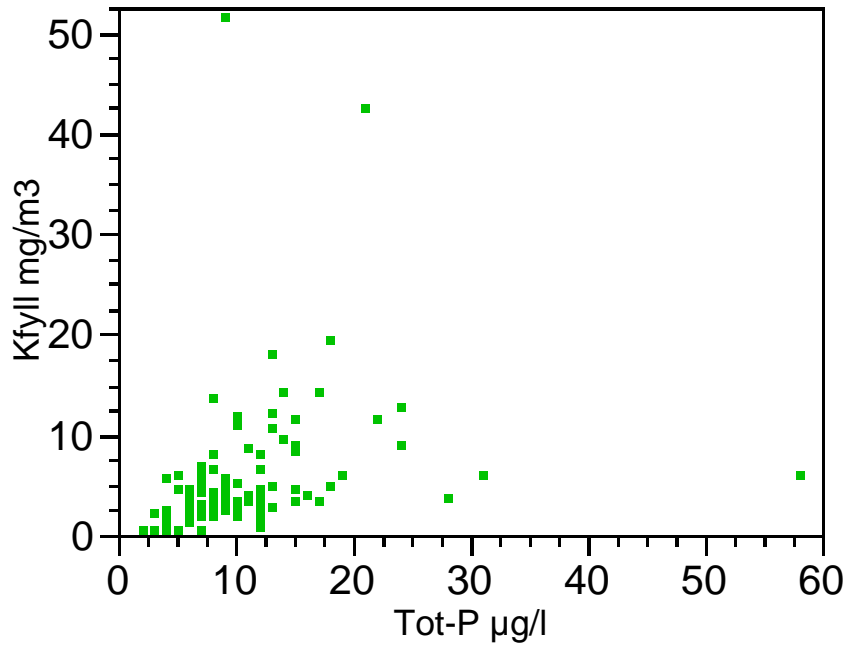
N/P-kvoter för Riksinventeringar

Ungefär 30%
har ett kväveöverskott

Och ungefär 10%
ett underskott

”Nya” Bedömningsgrunder skall vara effektrelaterade (t.ex. algbiomassa)

Referenssjöar augusti

”Nya” Bedömningsgrunder skall vara
effektrelaterade

Man kan anta att all fosfor är tillgänglig

.....Men humusbundet kväve är inte det

Men ett svagt förhållande finns trots allt

Smith (1982) publicerade en modell för N- och P-effekter på algbiomassan.

$$\log\text{klorof} = 0,653\log\text{TP} + 0,548\log\text{TN} - 1,517$$

där klorof = klorofyll, $\mu\text{g/l}$

TP = total-P, $\mu\text{g/l}$

TN = total-N, $\mu\text{g/l}$

”Nya” Bedömningsgrunder skall vara effektrelaterade

$$\log\text{klorof} = 0,653\log\text{TP} + 0,548\log\text{TN} - 1,517$$

Smith (1982)

Fler ekvationer finns publicerade ex.

$$\log\text{klorof} = 0,52\log\text{TP} + 0,84\log\text{TN} - 2,21$$

Praire m.fl. (1989)

Men de tar inte generell hänsyn till humusämnenas kväve

Och ungefär hit kom jag med sjöar

Och vattendragen då????

Ja, först skall man välja mellan:
Areal specifika förluster

Koncentrationer

Arealspecifika förluster

- Åtgärdsinriktade

Koncentrationer

- Mer effektrelaterade

Och hit hann jag med vattendragen

Tidsserie för nitrat

